

INKLUSION - at være en betydningsfuld del af fællesskabet

Sæt inklusion på dagsordenen

Dagtilbudsområdet har udarbejdet et materiale om inklusion, som vi kan bruge i dialogen med forældrene. Materialet kan anvendes på forældremøder, ved forældresamtaler, i forældrebestyrelserne og i hverdagsdialogen. Materialet kan bruges både i den generelle dialog om inklusion og inklusionsarbejdet samt i mere konkrete udfordringer i forældre/barn/personale sammenhænge.

Intentionen med materialet er at få opkvalificeret både viden om inklusion og det fælles ansvar for, at inklusionsprocesserne skal lykkes. Forældrenes opbakning og rolle er afgørende for arbejdet med det inkluderende læringsmiljø og tankegang. Samarbejdet er centralt, hvis børnene skal have en vellykket start på livet.

Materialet består af:

- Et dialogspil, som kan anvendes på forældremøder m.v. til at få en dialog om inklusion i forhold til eget barn og dagtilbuddet.
- En folder til forældrene om inklusion som beskriver, hvad inklusion betyder for forældrene, for børnene og for samfundet som helhed.
- Fem cases til drøftelse i medarbejdergrupperne, som kan belyse hvilke dilemmaer, der kan opstå i arbejdet med inklusion i fællesskaberne.
- Silkeborg Kommunes "MindSet for inklusion på 0-18 års området" som beskriver, hvordan vi som fagpersoner arbejder med inklusion.

Dialogspillet består af 23 dialogkort – og der er tomme kort, hvor I selv kan skrive dilemmaer ind, som er gældende i jeres praksis.

Deltagerne deles i grupper af max. fem personer og der spilles i ca 30-40 min. Formål med spillet er at få indblik i begrebet inklusion, en god debat om børns samvær i lyset af inklusion, sat ord på de muligheder og udfordringer, der ligger i inklusion, og syn for hvordan vi sammen og hver især kan bidrage til en vellykket tilværelse for alle.

Casene omhandler forskellige aldersgrupper – og ideen er, at de kan drøftes på personale- eller gruppemøder, hvor I sammen udforsker muligheder og dilemmaer for inklusion.

Refleksion og dilemmaer i inklusionsarbejdet.

Menneskesyn

Ifølge Silkeborg Kommunes "Mindset for inklusion på 0-18 års området" skal hvert enkelt menneske respekteres, som det er. Alle børn og unge skal opleve at de møder:

1. Anerkendelse og værdsættelse i forhold til andre mennesker
2. Mennesker, de kan inspireres af og ønsker at blive inspireret af
3. Samhørighed med andre
4. Udfordringer indenfor nærmeste udviklingszone

Begrebsafklaring

I dagtilbuddene er vi gået fra integration til inklusion i det nye årtusinde. Det er ikke længere nok at være rummelig og have børn i vanskelige problemstillinger på "tålt ophold". Børn har i dag også en etisk ret til at deltage i ligeværdige fællesskaber. "Inklusion er fællesskabets pædagogik, hvor man opløser skellet mellem os og dem. Vi arbejder ikke kun med individet, men med det sociale miljø i børnegruppen". At være inkluderet er at være en betydningsfuld del af et fællesskab.

"I stedet for at tale om normalitet i dagtilbuddet, siger vi, at der skal være diversitet. Når mange børn skal være sammen, bliver man nødt til at have spilleregler, men det må ikke være sådan, at der kun er plads til en type adfærd, for så ekskluderer vi store grupper". Vi skal i dagtilbuddet kunne håndtere og agere i en verden, der er fuld af store sociale og kulturelle forskelligheder.

Det er hele det grundlæggende læringsmiljø, der er på spil, når vi arbejder med inklusions- og eksklusionsprocesser. Vi har fokus på, hvordan der arbejdes med hverdagspraksis i aktiviteterne, i rutiner og i den vigtige leg.

Hvordan arbejder vi med Inklusion?

Hverdagspraksis i dagtilbuddet hviler på de forventninger, samfundet stiller til området med Lov om Pædagogiske Lærerplaner og Silkeborg Kommunes Lærings- og Trivselspolitik. De seks læreplanstemaer sætter spor i vores hverdagspraksis, når børnene leger, er i garderoben, har konflikter, klæder sig ud, spiser, bager snobrød, er på badeværelset, maler, bygger med Lego, tager billeder med iPad etc.

I Silkeborg Kommunes Lærings- og Trivselspolitik sættes desuden fokus på rammerne for arbejdet, der skal understøtte det gode børneliv og skabe bedre læring og trivsel for alle børn og unge.

I vores hverdag holder vi øje med, om vores praksis tager hånd om børn i udsatte positioner, om de mestrer

de strategier, der skal til for at lære og trives. Vi reflekterer over "gammel og ny skuffe", når vi går fra begrebet "barn med vanskeligheder" til begrebet "barn i vanskeligheder". Vi skifter mellem flere perspektiver - mellem barneperspektivet, voksenperspektivet og perspektivet på den kontekst, hvori barnet er aktivt deltagende.

I vores fagprofessionelle refleksionsarbejde om børn og hverdagspraksis anvender vi en række metoder, der støtter den inkluderende tænkning. Som minimum mestrer vi Praksisfortælling og fortolkning, LP-modellen og dens analyse, SMTTE-modellen, der indeholder den vigtige refleksion over bla. tegn og mål. Vi vil driste os til at sætte et I, i "SMITTE"-modellen, der skal minde os om Inklusionsperspektivet.

I arbejdet med inklusion er der i forbindelse med inklusionspædagogernes ansættelse i institutionerne, en tidslinje for refleksionsperioder og samarbejds muligheder i Silkeborg Kommune.

Samarbejde

I samarbejdet kan puslespillet ses som en metafor, hvor teamet i daginstitutionen, forældrene, tværfaglige teams og ledelsen alle er brikker, der er dele af den kontekst, der omgiver børnene.

Alle er ansvarlige for at fastholde det inkluderende menneskesyn samt at skabe et læringsmiljø, der muliggør det.

Samarbejdet handler om at skabe følelse af fællesskab. Samarbejdet handler også om at føle sig kompetent, og at den enkelte medarbejder kan se meningen med det, der foregår. Vi skal skabe den positive synergi. Alle har medansvar for at holde sig opdateret om relevant og ny viden, reflektere, evaluere og være nysgerrige på sit område.

For yderligere information se bl.a.:

- Mindset for inklusion på 0-18 års området:
[Læs mere her](#)
- FN's Børnekonvention, Børnerådets hjemmeside:
www.boerneraadet.dk
- Salamancaerklæringen, Undervisningsministeriets hjemmeside: www.uvm.dk
- Fremtidens dagtilbud – Pejlemærker fra Task Force om Fremtidens Dagtilbud: [Lær mere her](#)
- Silkeborg kommunes hjemmeside bl.a.:
[Læs mere her](#)
- inklusionsudvikling.dk
- Madsen, Bent. (2009) I: Pedersen, Carsten(2009) (red.)Inklusionens pædagogik – Fællesskab og mangfoldighed i daginstitution. Gyldendals bogklubber.
- NVIE - Nationalt Videncenter for inklusion og eksklusion:
[Læs mere her](#)